חיברה- נאוה מילר©

פשוט לשון
אתר הכנה לבחינות בלשון

סביל- פעיל

איך לזהות את משמעות הפועל

חיברה- נאוה מילר©

פשוט לשון
אתר הכנה לבחינות בלשון

מהו פועל פעיל ?

- בדקדוק כאשר אני מייחסת לפועל משמעות פעילה, אני מתכוונת לציין שיש מבצע פעולה, יש מישהו אקטיבי שעושה פעולה .

- לדוגמה: אני **כותבת** הסברים רבים .

- הפועל **כותבת** מציין פעולה פעילה של כתיבה.

- לחלק מהבניינים משמעות פעילה, כלומר אם נציב בהם שורש בבניין נקבל עושה פעולה אקטיבי שמבצע את הפעולה (פירוט הבניינים הפעילים בהמשך) .

חיברה- נאוה מילר©

פשוט לשון
אתר הבנה לעברית פשוטה

מהו פועל סביל ?

- בדקדוק פועל סביל מציין פעולה סבילה, אשר אין שליטה עליה והיא נעשית ע"י מישהו אחר.
- הפועל "סובל" את הפעולה ואין לו שליטה עליה .

- החומר **נכתב** על הלוח על ידי המורה .

- החומר סביל ומקבל פעולה מהמורה (היא מבצעת אותו באופן פעיל, אקטיבי)

חיברה- נאוה מילר©

פשוט לשון
אתר הכנה לבחינות בלשון

פעיל –סביל

- המורה **כותבת** את החומר על הלוח .
- פעולה פעילה, מבצע פעיל, אטקטיבי

- החומר **נכתב** על הלוח על ידי המורה .
- פעולה סבילה, פעולה שמתקבלת ע"י מבצע אחר.

- ניתן לזהות האם הפועל פעיל או סביל לפי בניינים.

חיברה- נאוה מילר©

פשוט לשון
אתר הכנה לבחרות בלשון

בניינים פעילים תמיד

- **בניין הפעיל**

- התלמיד **מדליק** את המחשב הנייח.

- **בניין פיעל**

- המסעדה **מכבדת** את כל כרטיסי האשראי .

חיברה- נאוה מילר©

פשוט לשון
אתר הבנה לעברית פשוטה

בניינים סבילים תמיד

- **בניין הופעל**
- המחשב הנייח **הודלק** ע"י התלמיד.
- **בניין פועל**
- כל כרטיסי האשראי **מכובדים** ע"י המסעדה.

חיברה- נאוה מילר©

פשוט לשון
אתר הבנה לשפרות בלשון

בניינים בעלי "פיצול אישיות"

- בניין **נפעל** יכול לשמש הן כסביל והן כפעיל .

- לדוגמה :
- בבוקר **נכנסתי** לכיתה ראשונה .
- התלמיד **נרשם** לבית הספר התיכון בחודש אפריל .

- בניין **פעל (קל)** יכול לשמש גם כפעיל בכל הזמנים וגם כסביל (בצורה מיוחדת בזמן הווה).

- המורה **כותב** את החומר למבחן על הלוח .
- החומר למבחן **כתוב** על הלוח .

חיברה- נאוה מילר©

פשוט לשון
אתר הכנה לבחינות בלשון

מי עומד מול מי ?

- מול הפעיל עומד הופעל
- מול פיעל עומד פועל
- מול פעל עומד בדרך כלל כסביל נפעל

חיברה- נאוה מילר©

פשוט לשון
אתר הבנה לגאורת בלשון

חלוקת הבניינים

פעיל	סביל
הפעיל	הופעל
פיעל	פועל
נפעל (גם פעיל וגם סביל)	נפעל (גם פעיל וגם סביל)
פעל (קל)	פעל (קל) –ב. פעול
התפעל	